

УДК: 005.337:005.57(477)

DOI: 10.31891/2307-5740-2018-262-5(1)-305-311

ЛОЗИЧЕНКО О. М.

Запорізький національний університет

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПРИБУТКОМ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ЗБІЛЬШЕННЯ

Досліджено теоретичні аспекти управління прибутком підприємств. З'ясовано чинники впливу на результати діяльності підприємств. Визначено роль інформаційних даних в процесі управління прибутком та діяльністю підприємств, використання яких сприятиме раціональному прийняттю рішень, розв'язанню існуючих проблем та протидії ризикам. Проаналізовано умови функціонування промислових підприємств, рівень прибутковості та збитковості діяльності, динаміку дебіторської та кредиторської заборгованості. Враховуючи важливість використання інформації під час управління прибутком сформовано шляхи його збільшення на промислових підприємствах.

Ключові слова: прибуток, управління, промислові підприємства, ефективність діяльності, інформація, інформаційне забезпечення, чинники.

LOZYCHENKO O.

Zaporizhzhia National University

USE OF INFORMATION IN THE MANAGEMENT OF PROFITS OF INDUSTRIAL ENTERPRISES OF UKRAINE AND WAYS TO INCREASE IT

In the article the factors of influence on profit are investigated, information data on the conditions of functioning of enterprises, profit generation, loss-making activity, the level of debt and the ways of increasing the profit of industrial enterprises have been analyzed.

The theoretical aspects of enterprise profit management are investigated. The factors of influence on the results of the enterprises' activity are revealed. Among the external factors was defined: the market of products sales, the needs of consumers and their income, conditions of management, the level of competition, state regulation and assistance. Internal factors include: production costs, sufficient level of information support, sales volumes, cost of production, financial management. The role of information data in the process of profit management and activity of enterprises, the use of which will promote rational decision-making, solving existing problems and counteracting risks are determined. The conditions of functioning of industrial enterprises, the level of profitability and loss-making activity, the dynamics of accounts receivable and payable are analyzed. Taking into account the importance of using information in the management of profit, the ways of its increase in industrial enterprises have been formed, among them: the establishment of information management of profit management; taking into account the needs of consumers; coverage of new markets for products; formation of competitive advantages; increase of innovative activity; attraction of investment capital; introduction of new equipment; increase of the market value of the enterprise; study of the threats of the market environment; dissemination of information among employees about the results of the enterprise; Improve accounting and cost reduction.

Conclusions relate to the need to manage profits at industrial enterprises through the use of information data. It is noted that the analysis of qualitative information will facilitate the adoption of effective decisions in the management of profits of industrial enterprises.

Key words: profit, management, industrial enterprises, activity efficiency, information, information support, factors.

Постановка проблеми. Завданням будь-якого підприємства є отримання прибутку від результатів своєї діяльності. Прибуток являє собою кінцевий результат, який утворює фінансові ресурси підприємства, гарантує його стабільність і конкурентоспроможність на ринку товарів, робіт та послуг. Завдяки прибутку будь-яке підприємство має змогу виконувати покладені на нього функції, направляючи власні кошти на особистий розвиток, на певні соціальні нужди, у фонд матеріального заохочування та на інші необхідні потреби. Проте, не завжди результатом кінцевої діяльності підприємства є прибуток, часто це може бути також збиток, що є негативним результатом для будь-якого підприємства. Саме через можливу збитковість діяльності підприємства існує потреба в управлінні прибутком та використанні при цьому інформаційного забезпечення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання формування та використання прибутку, особливості управління ним, використання інформації під час управління прибутком та діяльністю підприємства проаналізовано в працях таких вчених: Кошельок Г.В. [1]; Мельников А.М., Коваленко О.А., Пундяк Н.Б. [2]; Мельничук Г.С., Нестерук А.А. [3]; Мірошніченко О.Ю., Корконос Ю.В. [4]; Непочатенко О.О., Мельничук Н.Ю. [5]; Ніпіаліди О. [6]; Орлова Н.С., Мохова Ю.Л. [7]; Панчишин Б.О. [9]; Рудницька О.М., Коржова О.В. [10]; Темнікова Н.В. [11]; Титаренко І.В. [12]; Трусова Н.В. [13]; Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. [14]; Шмиголь Н.М. [15]; Якименко М.В. [16].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. В умовах постійного впливу факторів зовнішнього середовища, погіршення виробничого-господарської діяльності промислових підприємств, фінансових результатів існує потреба у здійсненні управління прибутком та використанні інформаційних даних, що сприятиме ефективному прийняттю управлінських рішень, отриманню бажаного рівня прибутку та

стабілізації показників діяльності. Багатьма вченими досліджена проблема управління прибутком підприємств та використання інформаційних даних, але дане питання потребує більш детального аналізу.

Метою статті є дослідження чинників впливу на прибуток, аналіз інформаційних даних щодо умов функціонування підприємств, утворення прибутку, збитковості діяльності, рівня заборгованості та формування шляхів збільшення прибутку промислових підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Нестабільна політична та економічна ситуація в Україні зумовлена багатьма несприятливими чинниками, негативно впливає на економіку держави та роботу підприємств. Навіть в таких умовах підприємства намагаються забезпечити прибутковість власної діяльності або стабілізувати прибуток на певному рівні. Тому питання дослідження управління прибутком підприємств і шляхів його збільшення на сьогоднішній день є досить актуальним.

Прибуток підприємства залежить від таких важливих якісних показників, як підвищення продуктивності праці, зниження собівартості, покращення якості продукції, використання виробничих фондів. Прибуток є основним джерелом розширення основних фондів і оборотних коштів та стимулює підвищення ефективності виробництва, зниження операційних витрат.

Для забезпечення стійкого зростання підприємства та для максимізації прибутку необхідно:

1. Розробляти планування діяльності – якщо план отримання прибутку складено правильно, то підприємство може визначити суму платежів в державний бюджет, а сума прибутку залишається в його розпорядженні, щоб створити фінансову базу для розвитку своєї діяльності, а також фінансувати витрати, необхідні для подальшого розвитку.

2. Приділяти належну увагу якості продукту та процесу його формування.

3. Постійно шукати резерви зростання.

4. Використовувати внутрішню та зовнішню інформацію.

5. Аналізувати вплив чинників ринкового середовища.

6. Підтримувати на відповідному рівні показники рентабельності, ліквідності та ділової активності [2].

Процес управління та формування прибутку підприємств відбувається під впливом взаємозалежних чинників внутрішнього та зовнішнього характеру, що впливають на фінансові результати діяльності підприємства з однієї сторони – позитивно, а з іншої – негативно.

До зовнішніх чинників можна віднести місткість ринку, економічні умови господарювання, платоспроможність споживачів, конкурентну боротьбу, державне регулювання діяльності підприємств. До внутрішніх чинників належать обсяг виготовленої та реалізованої продукції, собівартість продукції, вартість та асортимент реалізованої продукції, фінансовий менеджмент, доступність інформації. Ступінь впливу вище вказаних чинників залежить від їх співвідношення, стадії життєвого циклу підприємства, а також компетенції його менеджерів.

Прибуток підприємств формується за допомогою таких джерел:

1) реалізація товарів, робіт (послуг);

2) реалізація іншого майна;

3) здійснення позареалізаційних операцій [15].

У фінансовій політиці підприємства важливе місце займає розподіл і використання одержуваного прибутку як основного джерела фінансування інвестиційних потреб і задоволення економічних інтересів власників [1].

Нині в економіці України намітилася тенденція до значного зниження рівня доходів суб'єктів господарювання, що призводить до зменшення прибутковості або банкрутства підприємств. У зв'язку з цим існує потреба в управлінні підприємством, що вимагає вдосконалення методів оцінки і прогнозування прибутку, а також використання інформаційного забезпечення [6; 7; 9–12; 16]. Це зумовлює необхідність дослідження умов функціонування підприємств, утворення прибутку та його впливу на темпи та пропорції суспільного відтворення. Тому, необхідним є дослідження інформаційних даних щодо динаміки розвитку та утворення підприємств України за 2010–2017 рр. та маємо очевидну тенденцію до збільшення кількості суб'єктів господарювання (підприємств, установ, організацій) (табл. 1).

Таблиця 1

Кількість підприємств України за 2010–2017 рр., од.

Рік	Усього кількість підприємств, од.	Великі	Середні	Малі	Мікропідприємства	Фізичні особи-підприємці
2010	378810	586	20983	357241	300445	1805118
2011	375695	659	20753	354283	295815	1325925
2012	364935	698	20189	344048	286461	1235192
2013	393327	659	18859	373809	318477	1328743
2014	341001	497	15906	324598	278922	1591160
2015	343440	423	15203	327814	284241	1630878
2016	306369	383	14832	291154	247695	1559161
2017	338256	399	14937	322920	278102	1466803

Примітка: складено автором на основі [8]

Аналізуючи вище наведені показники, можна побачити, що кількість підприємств за період 2010–2017 рр. поступово збільшується, особливо це простежується в 2013 р., адже кількість підприємств в цьому році становить 393327 од., що на 28392 од. більше ніж в 2012 р. (в абсолютному вираженні становить 8%). В цілому у 2017 р. кількість підприємств в порівнянні з 2016 р. зменшилась на 31887 од., що в абсолютному вираженні становить 10%. Збільшуються великі підприємства, так в 2017 р. їх кількість в порівнянні з 2016 р. збільшилась на 16 од., що в абсолютному вираженні становить 4% [8]. Крім того, зросла частка середніх, малих та мікропідприємств за 2017 р. Що стосується фізичних осіб-підприємців, то їх кількість скоротилася в 2017 р. в порівнянні з 2016 р. на 92358 од., що в абсолютному вираженні становить 6%.

Для більш детального аналізу побудуємо графік за отриманими результатами (рис. 1).

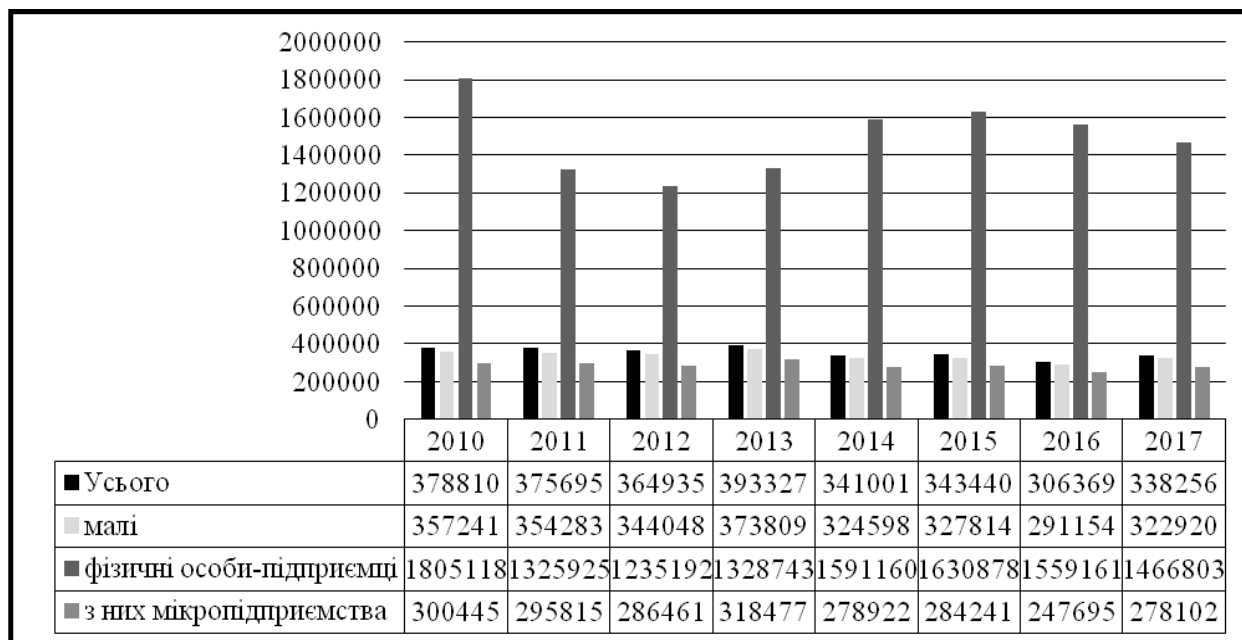

Рис. 1 Динаміка кількості підприємств України за 2010–2017 рр. [8]

В цілому аналіз даних свідчить про те, що в умовах нестабільної економіки, ринкового середовища та зростання цін не існує належних умов для підприємств України, але спостерігається незначне покращення в діяльності підприємств.

Також було проаналізовано інформацію щодо динаміки прибутку та збитку підприємств в Україні за видами промислової діяльності, яка свідчить про тенденцію до погіршення результатів їх фінансової діяльності (табл. 2). Так, у 2017 р. проти 2016 р. зменшився чистий прибуток у переробній промисловості на 2%, а саме відбулося скорочення виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (на 2,4%), текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів (на 5,8%); виготовлення виробів з деревини, паперу та поліграфічної діяльності (на 1,6%); виробництва хімічних речовин і хімічної продукції (на 1,4%); виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів (на 1,2%); виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (на 1,5%); металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування (на 1,7%) – це свідчить про банкрутство та ліквідацію багатьох підприємств, що і призвело до зменшення кількості підприємств [8].

Аналізуючи вище наведені показники підприємств України за видами промислової діяльності, можемо побачити, що за 2016–2017 рр. відбулося зниження прибутку в промисловості на 1,5%. При цьому, якщо у 2015 р. підприємства мали прибуток, то в порівнянні з 2017 р. вони мають його скорочення. Також, за 2017 р. відносно 2016 р. збільшився збиток підприємств у промисловості на 4%. Проте, прибуток у добувній промисловості і розробленні кар'єрів у 2017 р. в порівнянні з 2016 р. підвищився на 7,4%, в машинобудуванні – на 0,65%, але розмір прибутку на підприємствах щодо постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря скоротився на 2% та водопостачання; каналізація, поводження з відходами – на 1,9% [8].

Збільшення збитку у 2017 р. в порівнянні з 2016 р. зазнали підприємства переробної промисловості на 5,2%, з виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів на 5,8%, текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів на 19,3%, виготовлення виробів з деревини, паперу та поліграфічної діяльності на 4,9%, виробництва хімічних речовин і хімічної продукції на 3,8% [8]. В цілому, чистий прибуток підприємств України за останні роки зазнав стрімкого скорочення, а збитки поступово зростають.

Таблиця 2

Чистий прибуток (збиток) підприємств за видами промислової діяльності у 2015– 2017 рр. (млн грн.)

Показники	2017		2016		2015	
	Підприємства, які одержали прибуток	Підприємства, які одержали збиток	Підприємства, які одержали прибуток	Підприємства, які одержали збиток	Підприємства, які одержали прибуток	Підприємства, які одержали збиток
	у % до загальної кількості підприємств	у % до загальної кількості підприємств	у % до загальної кількості підприємств	у % до загальної кількості підприємств	у % до загальної кількості підприємств	у % до загальної кількості підприємств
Промисловість	71,4	28,6	72,5	27,5	72,6	27,4
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	62,4	37,6	58,1	41,9	61,1	38,9
Переробна промисловість	73,6	26,4	74,9	25,1	74,8	25,2
Виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	69,1	30,9	70,8	29,2	72,0	28,0
Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	72,2	27,8	76,7	23,3	76,7	23,3
Виготовлення виробів з деревини, паперу та поліграфічна діяльність	74,4	25,6	75,6	24,4	77,5	22,5
Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	64,2	35,8	57,6	42,4	67,6	32,4
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	72,4	27,6	73,4	26,6	74,8	25,2
Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	75,9	24,1	76,8	23,2	75,8	24,2
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	73,7	26,3	74,8	25,2	74,7	25,3
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	74,1	25,9	75,4	24,6	73,4	26,6
Машинобудування	77,4	22,6	76,9	23,1	74,0	26,0

Примітка: складено автором на основі [8]

З розвитком негативних явищ в економіці з'являються нові фактори формування прибутку, які необхідно враховувати під час проведення економічного аналізу. Характерним чинником для управління та формування прибутку підприємств України в 2012–2015 рр. стало зростання їх кредиторської та дебіторської заборгованості (табл. 3; табл. 4). Дисбаланс між дебіторською та кредиторською заборгованістю перетворюється на важливий фактор подальшого управління прибутку. Водночас, наявність інформації щодо рівня заборгованості та причин її виникнення сприятиме виваженому управлінню прибутком та результатами діяльності підприємства. Враховуючи те, що частина промислових підприємств України працює зі збитками, потребує на увагу питання ефективності використання залучених банківських кредитів і мінімізації збитків. Тому, для прийняття ефективних управлінських рішень щодо подальшого використання прибутку доцільним є аналіз інформації динаміки отриманих кредитів, збитковості діяльності.

Таблиця 3

Динаміка кредиторської заборгованості підприємств України за видами економічної діяльності промисловості за 2012–2015 рр. (млн грн.)

Вид економічної діяльності промисловості	2012	2013	2014	2015
Промисловість	492673,6	517597	622259,8	817584,1
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	84011,7	71039,7	78654	121244,4
Переробна промисловість	312581,4	346489	420420,5	531413
виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	82997,9	83219,1	103686,1	131863,2
виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	15697,2	14910	15559,5	24312,9
виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	34380,7	52993,8	57406,9	79073
металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	83729,1	91857,4	122348,3	147079,3
машинобудування	50272,3	51043,5	57402,9	68732,6
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	86705,2	90117,2	113126,7	153833,6
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	9375,3	9951,1	10058,6	11093,1

Примітка: складено автором на основі [8]

Протягом аналізованого періоду за 2012–2015 рр. спостерігаємо тенденцію до збільшення загальної суми кредиторської заборгованості промисловості України на 31% відносно 2014 р. Найбільше зростання кредиторської заборгованості відбулося в добувній промисловості і розробленні кар'єрів за 2015 р. проти 2014 р. на 54%. В переробній промисловості за 2015 р. також відбулося підвищення кредиторської заборгованості відносно 2014 р. на 110992,5 млн грн (26%) та доцільно відмітити таке зростання: виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – на 27%; виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення – на 56%; виробництво хімічних речовин і хімічної продукції – на 38% [8]. В цілому, кредиторська заборгованість підприємств України за видами економічної діяльності промисловості у 2015 р. в порівнянні з 2012 р. збільшилась на 324910,5 млн грн, що в абсолютному вираженні становить 65,94%.

Також слід зупинитися на аналізі інформації щодо динаміки дебіторської заборгованості промисловості України за 2015 р. (табл. 4).

Таблиця 4

Динаміка дебіторської заборгованості підприємств України за видами економічної діяльності промисловості за 2012–2015 рр. (млн грн)

Вид економічної діяльності промисловості	2012	2013	2014	2015
Промисловість	498079	512093,2	595111	767422,2
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	67576,3	84201,1	92274,6	113435,7
Переробна промисловість	337757	337921,1	402244,1	519631,8
виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	108564,7	114578,3	128972,2	174918,2
виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	18679,2	14831,7	15568,4	24360,3
виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	23036,6	19147,2	22690,2	40856,9
металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	89853,5	81130,1	121610,9	151986,1
машинобудування	55504,1	57766	59443,3	58382,5
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	85782	82918,4	93196,5	125691,8
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	6963,7	7052,6	7395,7	8662,9

Примітка: складено автором на основі [8]

Протягом 2012–2015 рр. спостерігаємо тенденцію до збільшення загальної суми дебіторської заборгованості промисловості, крім машинобудування, де відбулося скорочення за 2015 р. проти 2014 р. на

1,8%. Найбільше йде зростання у 2015 р. за переробною промисловістю відносно 2014 р. на 117387,7 млн грн. У 2015 р. спостерігається підвищення суми дебіторської заборгованості відносно 2014 р. у виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів на 45946 млн грн (36%); виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення – на 8791,9 млн грн (56%); виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – на 18166,7 млн грн (80%); металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування – на 30375,2 млн грн (25%) [8]. Деяко менша частка зростання дебіторської заборгованості відбулася у добувній промисловості і розробленні кар'єрів та становила 23% відносно 2014 р. Дебіторська заборгованість по промисловості України зросла з 498079 млн грн у 2012 р. до 767422,2 млн грн у 2015 р., тобто на 269343,2 млн грн (54%).

Таким чином, проаналізувавши інформаційні дані, можна відзначити, що у зв'язку з політичною та економічною ситуацією в Україні існує сильна тенденція до зменшення кількості підприємств, що може призвести до зменшення надходжень до бюджету, погіршення економічної ситуації та зростання безробіття.

Для поліпшення фінансового стану, процесу управління результатами діяльності промислових підприємств необхідно впровадити в життя такі шляхи збільшення прибутку:

1. Підвищити обсяги продажів продукції, що впливає на розмір прибутку. Доцільно зосередити увагу на продажі дорожчих товарів, у той час скоротивши низькорентабельні продукти, на зниженні витрат або створенні стимулів для збільшення попиту, тим самим збільшуючи продаж.

2. Налагодити контракти з постачальниками. Щоб знизити витрати на сировину, потрібно домовитись з постачальниками про укладення довгострокових контрактів, які включають знижки на терміни, доставку та облік поставок.

3. Контролювати витрати та розширити ринки збуту продукції.

4. Враховувати потреби споживачів під час виробництва продукції.

5. Керувати рентабельністю по валовому прибутку.

6. Підтримувати інноваційний розвиток та інвестиційну привабливість.

7. Підвищувати ринкову вартість підприємства.

8. Зміцнити конкурентні позиції на ринку.

9. Постійно аналізувати загрози та ризики, чинники зовнішнього середовища.

10. Використовувати якісну, перевірену інформацію щодо фінансових показників та проводити її ґрунтовний аналіз.

11. Доступність інформації для працівників про результати діяльності підприємства.

12. Покращити інформаційне забезпечення управління прибутком.

13. Впровадити інноваційне обладнання та програмне забезпечення.

14. Покращити системи обліку та скоротити витрати.

Отже, безперервний пошук нових шляхів підвищення прибутку та аналіз інформаційних даних є основною умовою здійснення підприємницької діяльності в період ринкової економіки [10].

Процес управління прибутком підприємств має відбуватися в певній послідовності і забезпечувати реалізацію головної мети та основних задач цього управління. Політика управління прибутком промислових підприємств повинна бути спрямована на максимізацію розміру позитивного фінансового результату через виконання комплексу завдань щодо аналізу внутрішньої та зовнішньої інформації. Аналіз інформаційних даних при управлінні прибутком сприятиме зростанню обсягів діяльності підприємства, раціональному управлінню витратами, оптимізації складу та структури обігових коштів, підвищенню продуктивності праці та стабілізації системи управління суб'єктом господарювання [14].

Висновки. Актуальність проаналізованої теми полягає в тому, що на сьогоднішній день на всіх підприємствах на перше місце ставиться саме результат роботи – прибуток або збиток. Більшість промислових підприємств України на 2017 р. зазнали збитку, тому для покращення фінансового стану доречним є застосування запропонованих шляхів збільшення прибутку. На промислових підприємствах для підвищення прибутку, раціонального його використання необхідно здійснювати управління ним шляхом використання інформаційних даних. Аналіз якісної та перевіреної інформації сприятиме прийняттю ефективних рішень в процесі управління прибутком промислових підприємств, вирішенню проблем, подоланню загроз та ризиків, зростанню конкурентоспроможності, а також покращенню фінансового стану.

Література

1. Кошельок Г.В. Експрес-діагностика фінансового стану підприємства за допомогою ліквідного грошового потоку / Г.В. Кошельок // Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики : матеріали другої міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 26-27 вересня 2013 р. – Одеса : Атлант, 2013. – С. 213-214.
2. Мельников А.М. Основи організації бізнесу : навч. посіб. / Мельников А.М., Коваленко О.А., Пундяк Н.Б. – Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 200 с.
3. Мельничук Г.С. Теоретичні засади розробки механізму управління формуванням прибутку підприємства [Електронний ресурс] / Г.С. Мельничук, А.А. Нестерук // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 14. – С. 458–462. – Режим доступу : <http://global-national.in.ua/issue-14-2016/22-vipusk-14-gruden-2016-r/2587-melnichuk-g-s-nesteruk-a-a-teoretichni-zasadi-rozrobki-mekhanizmu-upravlinnya-formuvannya-pributku-pidpriemstva>.
4. Мірошниченко О.Ю. Механізм управління прибутком вітчизняних підприємств / О.Ю. Мірошниченко, Ю.В. Корконос // Бізнес Інформ. – Харків, 2014. – № 5. – С. 280–285.
5. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств : підручник / Непочатенко О.О., Мельничук Н.Ю. – Київ : «Центр учбової літератури», 2013. – 504 с.

6. Ніпіаліді О. Практика управління прибутком підприємств в умовах проциклічності економіки / О. Ніпіаліді // Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації : міжнар. зб. наук. пр. – 2016. – Вип. 3. – С. 19–30.
7. Орлова Н.С. Впровадження інформаційних технологій в систему корпоративного управління [Електронний ресурс] / Н.С. Орлова, Ю.Л. Мохова // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. – 2017. – № 3. – С. 355–365. – Режим доступу : <http://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/102#.XDbtftsZBIU>.
8. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua/>.
9. Панчишин Б.О. Інформаційне забезпечення процесу управління на підприємстві в сучасних умовах господарювання [Електронний ресурс] / Б.О. Панчишин // Економіка та суспільство. – 2017. – Вип. 10. – С. 326–329. – Режим доступу : <http://www.economyandsociety.in.ua/journal-10/17-stati-10/1077-panchishin-b-o>.
10. Рудницька О.М. Шляхи вдосконалення напрямів використання прибутку підприємства / О.М. Рудницька, О.В. Коржова // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.9. – С. 260–265.
11. Темнікова Н.В. Інформаційне забезпечення в системі управління фінансовою спроможністю підприємств / Н.В. Темнікова // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – 2014. – № 8(215). – С. 196–200.
12. Титаренко І.В. Удосконалення процесу інформаційного забезпечення як інструменту ефективного управління підприємством / І.В. Титаренко // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2011. – № 1(19). – С. 349–353.
13. Трусова Н.В. Моніторинг грошових потоків як запорука безпеки фінансової діяльності підприємства / Н.В. Трусова // Збірник наукових праць Sworld. – 2013. – № 3. – С. 30–34.
14. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. – Полтава : ПДАА, 2016. – 430 с.
15. Шмиголь Н.М. Методи управління прямими та непрямыми доходами підприємства в умовах конкуренції / Н.М. Шмиголь // Економіка: проблеми теорії та практики. – Дніпропетровськ, 2010. – Вип. 2.
16. Якименко М.В. Обліково-інформаційне забезпечення процесу управління прибутком в умовах невизначеності / М.В. Якименко // ВІСНИК ЖДТУ. Серія: Економічні науки. – 2015. – № 3 (73). – С. 39–44.

References

1. Koshelok H.V. Ekspres-diahnostyka finansovoho stanu pidpriemstva za dopomohoiu likvidnoho hroshovoho potoku / H.V. Koshelok // Ekonomika pidpriemstva: suchasni problemy teorii ta praktyky : materialy druhoi mizhnar. nauk.-prakt. konf., m. Odesa, 26-27 veresnia 2013 r. – Odesa : Atlant, 2013. – S. 213-214.
2. Melnykov A.M. Osnovy orhanizatsii biznesu : navch. posib. / Melnykov A.M., Kovalenko O.A., Pundiak N.B. – Kyiv : Tsentri uchbovoi literatury, 2013. – 200 s.
3. Melnychuk H.S. Teoretychni zasady rozrobky mekhanizmu upravlinnia formuvanniam prybutku pidpriemstva [Elektronnyi resurs] / H.S. Melnychuk, A.A. Nesteruk // Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky. – 2016. – Vyp. 14. – S. 458–462. – Rezhym dostupu : <http://global-national.in.ua/issue-14-2016/22-vipusk-14-gruden-2016-r/2587-melnichuk-g-s-nesteruk-a-a-teoretichni-zasadi-rozrobki-mekhanizmu-upravlinnia-formuvanniam-pributku-pidpriemstva>.
4. Miroshnychenko O.Iu. Mekhanizm upravlinnia prybutkom vitchyznianskykh pidpriemstv / O.Iu. Miroshnychenko, Yu.V. Korkonos // Biznes Inform. – Kharkiv, 2014. – № 5. – S. 280–285.
5. Nepochatenko O.O. Finansy pidpriemstv : pidruchnyk / Nepochatenko O.O., Melnychuk N.Iu. – Kyiv : «Tsentri uchbovoi literatury», 2013. – 504 s.
6. Nipialidi O. Praktyka upravlinnia prybutkom pidpriemstv v umovakh protsyklichnosti ekonomiky / O. Nipialidi // Instytut bukhgalterskoho obliku, kontrol ta analiz v umovakh hlobalizatsii : mizhnar. zb. nauk. pr. – 2016. – Vyp. 3. – S. 19–30.
7. Orlova N.S. Vprovadzhenia informatsiinykh tekhnolohii v systemu korporatyvnoho upravlinnia [Elektronnyi resurs] / N.S. Orlova, Yu.L. Mokhova // Vidkryte osvittie e-seredovysheche suchasnoho universytetu. – 2017. – № 3. – S. 355–365. – Rezhym dostupu : <http://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/102#.XDbtftsZBIU>.
8. Ofitsiyni sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://ukrstat.gov.ua/>.
9. Panchyshyn B.O. Informatsiine zabezpechennia protsesu upravlinnia na pidpriemstvi v suchasnykh umovakh hospodariuvannia [Elektronnyi resurs] / B.O. Panchyshyn // Ekonomika ta suspilstvo. – 2017. – Vyp. 10. – S. 326–329. – Rezhym dostupu : <http://www.economyandsociety.in.ua/journal-10/17-stati-10/1077-panchishin-b-o>.
10. Rudnytska O.M. Shliakhy vdoskonalennia napriamiv vykorystannia prybutku pidpriemstva / O.M. Rudnytska, O.V. Korzhova // Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy. – 2011. – Vyp. 21.9. – S. 260–265.
11. Temnikova N.V. Informatsiine zabezpechennia v systemi upravlinnia finansovoiu spromozhnistiu pidpriemstv / N.V. Temnikova // Visnyk Skhidnoukrainskoho natsionalnoho universytetu imeni Volodymyra Dalia. – 2014. – № 8(215). – S. 196–200.
12. Tytarenko I.V. Udskonalennia protsesu informatsiinoho zabezpechennia yak instrumentu efektyvnoho upravlinnia pidpriemstvom / I.V. Tytarenko // Problemy teorii ta metodolohii bukhgalterskoho obliku, kontroliu i analizu. – 2011. – № 1(19). – S. 349–353.
13. Trusova N.V. Monitorynh hroshovykh potokiv yak zaporuka bezpeky finansovoi diialnosti pidpriemstva / N.V. Trusova // Zbirnyk naukovykh prats Sworld. – 2013. – № 3. – S. 30–34.
14. Tiutiunyyk Yu.M. Finansovi analiz : navch. posib. / Tiutiunyyk Yu.M., Dorohan-Pysarenko L.O., Tiutiunyyk S.V. – Poltava : PDAA, 2016. – 430 s.
15. Shmyhol N.M. Metody upravlinnia priamymy ta nepriamymy dokhodamy pidpriemstva v umovakh konkurentsii / N.M. Shmyhol // Ekonomika: problemy teorii ta praktyky. – Dnipropetrovsk, 2010. – Vyp. 2.
16. Yakymenko M.V. Oblikovo-informatsiine zabezpechennia protsesu upravlinnia prybutkom v umovakh nevyznachenosti / M.V. Yakymenko // VISNYK ZhDTU. Serii: Ekonomichni nauky. – 2015. – № 3 (73). – S. 39–44.

Рецензія/Peerreview : 10.10.2018 Надрукована/Printed : 31.10.2018

Рецензент: д. е. н., проф. Гончар О. І.